

OTTHONUNK A NYELV

Nemrégiben azt kérdezte valaki tőlem, hogy a plávajúca podlaha magyarul úszóparketta vagy úszópadló-e, ugyanis mindkét szót hallotta már használni. OTTHONUNK A NYELV

Nemrégiben azt kérdezte valaki tőlem, hogy a plávajúca podlaha magyarul úszóparketta vagy úszópadló-e, ugyanis mindkét szót hallotta már használni. A kérdező véleménye az volt, hogy mivel az úszópadló a plávajúca podlaha-nak felel meg (az összetételi elemek magyar megfelelőit figyelembe véve), ezért ez szlovák hatásra alakult kifejezés, következésképpen az úszóparketta szó a „magyar(os)”.

A kérdésnek utánanézve megállapítottam, hogy szlovákiai magyar szövegekben mindkettőre akad példa, s a megkérdezett itteni magyarok közül is néhányan mindkét szót hallották. Sőt, egyesek azt állították, hogy sem az úszóparketta, sem az úszópadló nem jó, a plávajúca podlaha magyarul laminált padló. A magyarországi (szak)szövegekben e két összetett szó közül csak az úszópadló fordul elő, tehát első megközelítésre azt mondhatjuk, hogy a plávajúca podlaha magyarul úszópadló.

Érdemes azonban kissé bővebben is foglalkozni ezzel a kérdéssel. A kérdező nyilván felfigyelt arra, hogy számos, szlovák hatásra alakult tükrökifejezést használunk, ezért gyanakodva tekint minden, az azonos jelentésű szlovák elemhez hasonló magyar kifejezésre. Holott a magyarban és a szlovákban nagyon sok olyan kifejezés (ill. összetett szó) van, amelyek csak azért „hasonlítanak” egymásra, mert valamely idegen nyelv hatását tükrözik, ezek közé tartozik a plávajúca podlaha, illetve az úszópadló, amelynek angol és a német elnevezése is ugyanezen a motiváción alapul: floating floor, Schwimmboden/ schwimmende Boden. A magyar szakszövegekben az úszópadló-n kívül az úsztatott padló kifejezés is előfordul, sőt ez utóbbi az internetes adatokban kétszer gyakoribb, mint az úszópadló összetett szó. De miért is nevezik úszó-nak vagy úsztatott-nak ezt a padlófajtát? Az úsztatott padló vagy úszópadló valójában egyfajta szerkezeti megoldás: a födémre rugalmas réteget (pl. polisztirol), majd pedig a nedvesség ellen egy fóliát terítenek. Erre kerül egy kb. 5-6 cm vastag beton (ún. esztrich) úgy, hogy az a falakkal (és a csövekkel) közvetlenül sehol sem érintkezhet. A padlólapokat (esetleg faltól falig szőnyeget) aztán erre a betonra rakják le. A lépéshang-szigetelésnek ez az egyik leghatékonyabb módja: ha ilyen padlónk van, az alattunk lakók nem hallják a járkálásunkat.

A szlovák szövegek alapján úgy tűnik (és erre utalt néhány, általam megkérdezett szlovákiai magyar válasza is), hogy nálunk minden olyan padlóburkolatot úszópadló-nak neveznek, ahol a padló nincs az aljzathoz és a falakhoz rögzítve. Az ilyen termékek közül kedvező ára miatt a legkedveltebb a laminált padló, ezért a beszélők ezt azonosítják az úszó vagy úsztatott padló-val. Erre utal az, hogy szlovák szövegekből jelentős számban adatolható a laminátová plávajúca podlaha jelzős szerkezet. Magyar szakszövegekben (legalábbis az interneten hozzáférhetőben) viszont a laminált úsztatott/úszópadló kifejezéssel nem találkozunk, Magyarországon az úsztatott padló/úszópadló az épületek hangszigetelését tárgyaló szövegekben fordul elő, a beltéri burkolatokat kínáló cégek honlapjaikon, katalógusaikban már csak az egyes termékfajták megnevezése olvasható.

A laminált padlóhoz hasonlóan rakják le a szalagparkettát is, ezért nálunk ez utóbbi is az úszópadló fogalom alá tartozik. A közöttük levő különbség a felhasznált anyaggal függ össze. A laminált padló alapja faforgácsból készített ún. HDF lap, erre teszik a fa mintázatú dekort, majd pedig nagy kopásállóságú műgyanta réteggel vonják be a lapokat. A szalagparkettát vagy készparkettát viszont három, egymásra merőleges szálrendezéssel összeragasztott faréteg alkotja.

SZABÓMIHÁLY GIZELLA

A plávajúca podlaha magyarul

Írta: Új Szó

2007. január 08. hétfő - Módosítás: 2007. január 08. hétfő
